

ISSN 1993-1743

інформаційно-аналітичний бюлетень

РАДІОЛОГІЧНИЙ ВІСНИК

1-2 (66-67) 2018

РАДІОЛОГІЧНИЙ ВІСНИК

У номері:

Реєстраційне свідоцтво
КВ №18685-7485ПР від
"31" січня 2012 р.

Співвидавці

Асоціація радіологів
України
Всеукраїнська асоціація
рентгенологів
Національна медична
академія після-
дипломної освіти
імені П.Л. Шупика
Харківська медична
академія післядипломної
освіти
Інформаційно-видавниче
об'єднання "Медицина
України"

Адреса редакції

02222, Київ-222, а/с192
"Радіологічний вісник"

Підготовка до друку: ТОВ "ВІЦ" Медицина України"

Адреса видавництва:
02094, вул. Попудренко, 34
тел./факс (044) 503-04-39.
E-mail: uarctmrt@mail.ru

Редакція не завжди поділяє
погляди авторів.
Рукописи не повертаються.
За достовірність інформації та
зміст рекламних публікацій не-
суть відповідальність автори
статей та рекламодавці.
Всі права захищені. Передрук
матеріалів проводиться
тільки зі згоди видавців.

**Зміст номеру затвердже-
но на засіданні вченої
ради НМАПО
(Протокол №3 от
14.03.2018)**

Навчання радіологів має бути постійним	2
У світі радіології / В мире радиологии	
VII з'їзд Українського товариства радіаційних онкологів за участю міжнародних фахівців Іванкова В.С.	3
VI з'їзд Українського товариства фахівців з ядерної медицини Солодяникова О.І.	5
Осінні радіологічні ювілейні заходи Шармазанова О.П., Коваленко Ю.М.	6
Створено Українську асоціацію медичних фізиків (УАМФ) Зелінський Р.М.	9
Томосинтез в Україні стає доступнішим Коваленко Ю.М.	10
От малодозовой рентгенографии к малодозовому томосинтезу Мирошниченко С.И., Невгасимый А.А., Коваленко Ю.Н.	12
Радіаційна медицина / Радиационная медицина	
Влияние отдаленных эффектов ионизирующего облучения на темп старения и жизнеспособность человека (Хиросима и Нагасаки, Чернобыль и Фукусима). Лекция Ахаладзе Н.Г., Мечев Д.С., Авраменко А.И., Романенко Л.В.	16
Майстер-клас із ретроспективного формування та аналізу інтегрованих структурно-функціональних томографічних зображень у діагностиці пухлин головного мозку Коваль С.С., Макеев С.С., Щербіна О.В., Новікова Т.Г.	21
Особливості організації та влаштування кабінету комп'ютерної томографії Кобрин В.С.	25
Вітання / Поздравления	
Главному редактору інформаційно-аналітичного бюлетеня «Радіологічний вісник» професору Мечеву Д.С. – 75 лет!	30
Співчуття / Соболезнования	
Пам'яті Славнова Валентина Миколайовича (1924-2018)	32
Матеріали Конгресу / Материалы Конгресса	
Тези 6-го Національного конгресу з міжнародною участю «Радіологія в Україні», Київ, 28-30 березня 2018 року	34
Ассоциация радиологов Украины поддерживает план действий Европейского общества радиологии «EuroSafe Imaging Call For Action»	109
Плани навчальних курсів для радіологів на 2018 рік	31, 110
Мрії здійснюються – мріємо про Європейський конгрес радіологів – 2019!	111
Радіологічні видання	8, 11, 15, 29, 33

**ВПЛИВ ПРОМЕНЕВОЇ ТЕРАПІЇ
НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ
ХВОРИХ НА ЛЕЙОМІОСАРКОМУ
МАТКИ I-II СТАДІЇ**

*Сухіна О.М., Сухін В.С., Немальцова К.В.,
Грановська Г.І.*

*ДУ «Інститут медичної радіології
ім. С.П. Григор'єва НАМН України», Харків*

Вступ. Лейоміосаркома (ЛМС) матки належить до високозлоякісних пухлин, становлячи 30% серед усіх типів сарком матки. Захворювання характеризується млявим перебігом, його прогноз залежить від локалізації пухлини, її розмірів і поширеності.

Мета дослідження. Оцінити вплив променевої терапії (ПТ) на ефективність лікування хворих на лейоміосаркому матки I-II стадії (T1-2NxM0).

Матеріали та методи. В основу нашого дослідження покладено власні клінічні спостереження в ДУ «ІМР НАМН України» з 1994–2016 рр. за 65 пацієнтками з лейоміосаркомою матки – (T1-2NxM0) стадії, вік пацієнток коливався від 28 до 76 років, медіана – 50,0 років, середній вік – (51,3±11,7) року. Усім хворим проведено комплексне або комбіноване лікування – операція, променева терапія, +\– хіміотерапія. Серед 65 хворих на ЛМС у 55 (84,6%) пацієнток встановлено I стадію захворювання, у 10 (15,4%) – II стадію.

Результати та їх обговорення. При I стадії захворювання рецидивування пухлини виявлено у 19 (34,5±6,5%) із 55 пацієнток. При II стадії – у 6 (60,0±1,7%) із 10 пацієнток. Залежно від стадії захворювання середній час до появи прогресування пухлини змінюється: при I стадії – 17,58 міс., II – 10,83 міс., а медіана становила 11,00 міс. в обох випадках. Прогресування до одного року відзначено у 56,3% серед усіх пацієнток із прогресуванням, до двох років – у 81,3%. Залежно від виду проведеного антибластомного лікування з'ясовано, що маніфестація процесу спостерігалася в 5 (38,5%) із 13 хворих у разі проведення тільки операції; у 1 з 5 пацієнток (20,0%) – у разі операції та хіміотерапії; тільки в 1 з 8 пацієнток (12,5%) – у разі операції та променевої терапії та у 18 (46,2%) з 39 – при комплексного лікування, до якого входили всі три етапи. Частота локорегіонарних рецидивів при операційному втручанні – у 15,4 проти 0% при комбінованому лікуванні з опроміненням, а частота метастазів – у 23,1 проти 12,5% відповідно. Проведення післяопераційного курсу ПТ проти одного тільки хірургічного втручання зменшує частоту локального рецидиву в 3,1 раза.

Висновки. Застосування післяопераційного курсу променевої терапії зменшує частоту маніфестації процесу при лейоміосаркомі I-II стадії проти тільки хірургічного втручання, особливо в разі використання внутрішньопорожнинного опромінення, за рахунок відсутності локальних рецидивів та зниження віддалених метастазів.

**МДКТ В ОЦІНЦІ СТАНУ КОРОНАРНИХ
АРТЕРІЙ ПРИ ІШЕМІЧНІЙ ХВОРОБІ СЕРЦЯ
У ХВОРИХ ЛІТНЬОГО ВІКУ**

*Танасічук-Гажієва Н.В., Танасічук В.С.,
Бабкіна Т.М., Шпак С.О.*

*Національний медичний університет
імені О.О. Богомольця, Київ
Національна медична академія післядипломної
освіти імені П.Л. Шупика, Київ*

Вступ. Проблема діагностики ураження серцево-судинної системи у хворих похилого віку посідає значне місце в сучасній кардіології та геронтології.

Мета. Вивчити особливості атеросклеротичних змін коронарних артерій (КА) у літніх пацієнтів з ішемічною хворобою серця (ІХС) за допомогою МДКТ.

Матеріали та методи. МДКТ виконано 86 хворим на ІХС (37 жінок, 49 чоловіків віком 37-80 років). З метою діагностики кальциноза КА за методом Агатстона з визначенням кальцієвого індексу (КІ) виконували нативне КТ-сканування. МДКТ-коронарографію проводили для вивчення атеросклеротичних і стенотичних змін КА. 62 пацієнти з гемодинамічно значущими стенозами були поділені на дві групи: 1-а група – особи віком <60 років (n=24) та 2-а група – хворі 60 років (n=38). Більшість у групах становили чоловіки: 23 (60,5%) та 19 (79,2%) відповідно.

Результати та обговорення. За даними нативної МДКТ, у хворих, старших від 60 років, середні значення КІ були максимальними (708,2±197,2 од.) та вірогідно (p<0,001) переважали рівень показника (328,5±76,35 од.) в групі хворих до 60 років. У двох вікових групах встановлено наявність гемодинамічно значущих стенозів передньої міжшлуночкової гілки лівої КА. У літніх хворих сумарна протяжність атеросклеротичних бляшок (АСБ) вдвічі перевищувала розміри ураження судин і становила 27,42±5,42 мм та 43,29±7,89 мм відповідно, що відбиває вираженість атеросклерозу з віком і підвищує ризик виникнення гострих коронарних подій у даних пацієнтів. Під час порівняння розподілу різних типів АСБ у групі до 60 років у більшості випадків визначалися кальциновані (75,0%) або змішані АСБ (64,6%), а в групі старше від 60 років – кальциновані (81,6%) та м'які АСБ (65,8%). Відносно велика частка м'яких АСБ у 2-й групі обстежених пояснюється тим фактом, що її становили 70% пацієнтів із супутнім ЦД, для якого є типовим наявність інтенсивних процесів атерогенезу в стінці КА.

Висновки. За даними МДКТ-дослідження, атеросклеротичні зміни КА у хворих на ІХС літнього віку супроводжуються багатовогнищевим ураженням КА, збільшенням вираженості коронарного кальцинозу, наявністю гемодинамічно значущих стенозів передньої міжшлуночкової гілки лівої КА і відносним збільшенням кількості м'яких АСБ. Застосування МДКТ у діагностиці ІХС особливо доцільно серед осіб літнього віку завдяки високій діагностичній інформативності та неінвазивності цього методу та у випадках неможливості виконання селективної коронарорентрикулографії.